

Med Sonja i verkligheten

Åttio år efter Sonja Åkessons födelse firas hon på Gotland, hennes hemö. Hon har återigen blivit en ikon för unga och kanske osäkra poeter. Hennes betydelse har ökat, vidgats efter hennes död, och lagom till hennes åttioårsdag kommer hennes dikter ut, *Vara vit mans slav och andra dikter i urval*, redigerade av Jenny Tunedal,.

Men redan efter 1963, då hennes fjärde diktsamling *Husfrid* kom ut, blev Sonja Åkesson en läst poet. Ganska få kvinnor skrev poesi, och det var lätt att identifiera sig med någon av alla de gestalter som förekommer i dikterna. Senare under 60-talet inleder hon ett samarbete med Suzanne Osten och Gunnar Edander. Hon skrev visor och revytexter, Edander tonsatte och skivor gavs ut. I det sammanhanget kan nämnas att Agneta Elers - Jarleman har gjort två nyskrivna teaterstycken, *Sonja! Sonja!* och *Sonjas ansikte*, som har spelats i Stockholm och Uppsala. Sonja Åkesson var mycket produktiv under hela sitt liv med lyrik, teatertexter och konst, teckningar och collage, något som inte har varit så känt. Häromåret kunde man se hennes collage på en utställning i Stockholm. Det var under sitt äktenskap med Jarl Hammarberg som hennes intresse för att teckna väcktes. De gav också ut böcker tillsammans.

Redan som ung flyttade Sonja Åkesson till Stockholm. Hon hade då varit gift på Gotland och fått två barn. Först på 50-talet kom hon att gå med i en skrivargrupp och trevande utveckla ett eget skrivande samtidigt som hon läste mängder av skönlitteratur och fackböcker, bl.a filosofi. Hon hade mycket att ta igen. Sedan tog skrivandet fart, och hon gav ut en rad diktsamlingar, och några prosaböcker och diverse teatertexter, en del aldrig tryckta. Postumt kom också samlingen *Hästens öga*, som hon arbetade med till sin död 1977. Hennes dikter innehåller så mycket av vemod, ironi, glädje och sorg, ensamhet och gemenskap. Här ett prov på en dikt ur just Hästens öga:

Ja tack

En varm hand.
Ett varmt bo.
En varm kofta
att trä på de isande tankarna.
En varm kropp
att trä på kroppen.
En varm själ
att trä på själen.
Ett varmt liv
att trä på det isande livet.

Intresset för Sonja Åkesson har tagit fart. För att göra henne känd bildades Sonja Åkesson Sällskapet år 2000. Det står bakom en rad evenemang med anledning av jubileet. **En Åkessonafton kommer att äga rum i Visby den 19 april**, just på åttioårsdagen. Babben Larsson läser ett urval av dikterna och Heidi von Born berättar om Sonja Åkesson. Den 24 april finns den nya boken ute i bokhandeln.

Lena Bellander
Sonja Åkesson Sällskapet